

Bruksela, 24 stycznia 2024 r.
(OR. en)

5785/24

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2024/0009(NLE)

UD 12
COMER 16
MED 7
WTO 11

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	23 stycznia 2024 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2024) 19 final
Dotyczy:	Wniosek - DECYZJA RADY w sprawie stanowiska, jakie należy zająć w imieniu Unii Europejskiej w ramach Rady Stowarzyszenia ustanowionej na mocy Układu eurośródziemnomorskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony, a Arabską Republiką Egiptu z drugiej strony, w odniesieniu do zmiany protokołu 4 do tego układu, dotyczącego definicji pojęcia „produkty pochodzące” oraz metod współpracy administracyjnej

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2024) 19 final.

Załącznik: COM(2024) 19 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 23.1.2024 r.
COM(2024) 19 final

2024/0009 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie należy zająć w imieniu Unii Europejskiej w ramach Rady Stowarzyszenia ustanowionej na mocy Układu eurośródziemnomorskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony, a Arabską Republiką Egiptu z drugiej strony, w odniesieniu do zmiany protokołu 4 do tego układu, dotyczącego definicji pojęcia „produkty pochodzące” oraz metod współpracy administracyjnej

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji określającej stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii w ramach Rady Stowarzyszenia układu o stowarzyszeniu między UE a Egiptem w związku z planowanym przyjęciem decyzji zmieniającej protokół 4 do układu o stowarzyszeniu między UE a Egiptem.

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Układ eurośródziemnomorski ustanawiający stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony, a Arabską Republiką Egiptu z drugiej strony

Układ eurośródziemnomorski ustanawiający stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony, a Arabską Republiką Egiptu z drugiej strony¹ („układ”) ma na celu ustanowienie warunków stopniowej liberalizacji handlu towarami, usługami i obrotu kapitałem. Układ ten wszedł w życie w dniu 1 czerwca 2004 r.

2.2. Rada Stowarzyszenia

Rada Stowarzyszenia ustanowiona zgodnie z postanowieniami art. 74 układu może podjąć decyzję o zmianie postanowień protokołu 4 dotyczącego definicji pojęcia „produkty pochodzące” i metod współpracy administracyjnej (protokół 4 art. 3²). Rada Stowarzyszenia podejmuje decyzje i formułuje zalecenia w drodze porozumienia między obiema Stronami (art. 76 układu o stowarzyszeniu).

2.3. Planowany akt Rady Stowarzyszenia

Na swoim następnym posiedzeniu lub w drodze wymiany listów Rada Stowarzyszenia ma przyjąć decyzję dotyczącą zmiany postanowień protokołu 4 dotyczącego definicji pojęcia „produkty pochodzące” i metod współpracy administracyjnej („planowany akt”).

Celem planowanego aktu jest wprowadzenie dwóch opisanych w sekcji 3 zmian postanowień protokołu 4 w sprawie definicji pojęcia „produkty pochodzące” i metod współpracy administracyjnej.

Planowany akt stanie się wiążący dla stron zgodnie z art. 76 ust. 2 układu o stowarzyszeniu.

3. STANOWISKO, JAKIE NALEŻY ZAJĄĆ W IMIENIU UNII

Kontekst ogólny

W Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia („konwencja”) zawarto postanowienia dotyczące pochodzenia towarów będących przedmiotem wymiany handlowej na mocy odpowiednich umów zawartych między umawiającymi się stronami. UE i Egipt podpisały konwencję odpowiednio w dniu 15 czerwca 2011 r. i w dniu 9 października 2013 r.

UE i Egipt złożyły swoje instrumenty przyjęcia u depozytariusza konwencji odpowiednio w dniu 26 marca 2012 r. i w dniu 23 kwietnia 2014 r. W związku z powyższym, zgodnie z jej art. 10 ust. 2,

¹ Dz.U. L 304 z 30.9.2004, s. 39.

² Dz.U. L 334 z 22.12.2015, s. 64.

konwencja weszła w życie w odniesieniu do UE i Egiptu odpowiednio w dniu 1 maja 2012 r. i w dniu 1 czerwca 2014 r.

Art. 6 konwencji stanowi, że każda z umawiających się stron podejmuje odpowiednie środki w celu zapewnienia skutecznego stosowania konwencji. W tym celu Rada Stowarzyszenia ustanowiona na mocy Układu o stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony, a Arabską Republiką Egiptu z drugiej strony powinna przyjąć decyzję wprowadzającą reguły konwencji do protokołu 4 dotyczącego definicji pojęcia „produkty pochodzące” oraz metod współpracy administracyjnej. Odbyło się to poprzez wprowadzenie w protokole 4 odniesienia do konwencji, na mocy którego będzie ona mieć zastosowanie.

Jednocześnie proces zmiany konwencji przyniósł nowy zestaw zmodernizowanych i bardziej elastycznych reguł pochodzenia. Formalna zmiana konwencji została przyjęta jednomyślnie przez umawiające się strony 7 grudnia 2023 r. Stosowanie zmienionej konwencji rozpocznie się dopiero 1 stycznia 2025 r.

W tej sytuacji Egipt wystąpił o możliwie najszybsze rozpoczęcie stosowania nowego zestawu reguł pochodzenia, alternatywnie do obecnych reguł konwencji, w oczekiwaniu na wynik procesu zmian. Wniosek ten wyjaśniono poniżej.

Ogólne stosowanie przejściowych reguł pochodzenia

Alternatywne reguły pochodzenia, o których mowa – tzw. reguły przejściowe – są przeznaczone do tymczasowego stosowania, na zasadzie fakultatywnej i dwustronnej, przez UE i Egipt do czasu wejścia w życie zmiany konwencji. Mają one być stosowane alternatywnie do reguł konwencji, ponieważ reguły konwencji ustanowiono bez uszczerbku dla zasad określonych w odpowiednich umowach i innych powiązanych umowach dwustronnych między umawiającymi się stronami. W związku z tym reguły alternatywne nie będą obowiązkowe, ale będą stosowane fakultatywnie przez podmioty gospodarcze, które chcą korzystać z preferencji opartych na nich, a nie na regułach konwencji. Nie mają one na celu zmiany konwencji, która będzie nadal stosowana przez umawiające się strony, i nie zmieniają wynikających z konwencji praw i obowiązków umawiających się stron.

Z dniem 1 września 2021 r. weszła już w życie sieć dwustronnych protokołów w sprawie reguł pochodzenia między umawiającymi się stronami konwencji, co sprawia, że mają zastosowanie przejściowe reguły³. Proces wdrażania reguł przejściowych z pozostałymi umawiającymi się stronami jest w toku i jest uwarunkowany zakończeniem przez strony procedur przyjęcia. Sieć ta umożliwia stosowanie kumulacji między umawiającymi się stronami stosującymi reguły przejściowe.

Na początku 2021 r. UE przesłała Egiptowi propozycję⁴ przyjęcia tych alternatywnych reguł pochodzenia. Na ostatnim posiedzeniu Podkomitetu ds. Współpracy Celnej, które odbyło się w Kairze 18 października 2022 r., Egipt poinformował UE, że reguły te zostały przyjęte z jednym tylko zastrzeżeniem dotyczącym przypisu⁵ odnoszącego się do art. 8 ust. 4 dodatku A. Konieczne jest zatem przedłożenie nowego wniosku bez tego przypisu. Skreślenie tego przypisu zobowiąże eksporterów obu Stron do wskazywania na dowodach pochodzenia nazwy wspólnych partnerów w przypadku kumulacji diagonalnej. Ma to ograniczony wpływ na eksporterów i umożliwi im korzystanie z przejściowych reguł pochodzenia między UE a Egiptem.

³ Dz.U. C 51 z 10.2.2023, s. 1.

⁴ ST 11999/20 z 27 listopada 2020 r. oraz ST 11075/20 na <http://register.consilium.europa.eu>.

⁵ „Strony zgadzają się odstąpić od obowiązku umieszczenia w dowodzie pochodzenia stwierdzenia, o którym mowa w art. 8 ust. 3.”

Przenikalność reguł między konwencją PEM a przejściowymi regułami pochodzenia

Reguły przejściowe przewidują przenikalność między tymi dwoma zestawami reguł pochodzenia, umożliwiając wydanie retrospektywnego dowodu pochodzenia na podstawie dowodu wydanego zgodnie z regułami konwencji PEM, przy spełnieniu warunku, że dane produkty spełniają wymogi obu zbiorów reguł (art. 21 ust. 1 lit. d)).

W następstwie wdrożenia przejściowych reguł pochodzenia między innymi umawiającymi się stronami w strefie PEM równolegle z regułami określonymi w konwencji PEM zainteresowane strony zwróciły uwagę Komisji na fakt, że współistnienie dwóch zestawów reguł utrudnia właściwe stosowanie reguł przejściowych ze względu na uciążliwą procedurę stosowania przewidzianej w regułach przejściowych przenikalności między tymi dwoma zestawami reguł.

Umawiające się strony stosujące reguły przejściowe uzgodniły, że dowód pochodzenia wydany na podstawie reguł pochodzenia konwencji PEM powinien być *automatycznie* uznawany za ważny na mocy przejściowych reguł pochodzenia, o ile spełnione są trzy warunki:

- 1) Przenikalność **nie powinna** być możliwa, jeżeli pochodzenie uzyskuje się poprzez zastosowanie kumulacji z materiałami pochodzącymi z umawiającej się strony PEM, która nie stosuje reguł przejściowych (lub przetworzeniem dokonany na terytorium takiej umawiającej się strony), lub z którymi kumulacja nie jest możliwa.
- 2) Przenikalność powinna być ograniczona do produktów, w odniesieniu do których reguły przejściowe są bardziej złagodzone niż przepisy konwencji PEM.
- 3) Za pochodzące na podstawie reguł przejściowych można uznawać jedynie produkty zgodne z regułami pochodzenia określonymi w konwencji PEM.

Takie podejście wymagałoby zmiany szeregu dwustronnych porozumień handlowych między UE a jej partnerami stosującymi przejściowe reguły pochodzenia, a mianowicie zmiany protokołu w sprawie reguł pochodzenia (art. 8 ust. 1 lit. b) dodatku A do protokołu w sprawie reguł pochodzenia) do poszczególnych dwustronnych umów handlowych.

Egipt zwrócił się o wprowadzenie od początku automatycznej przenikalności w nowym zestawie reguł alternatywnych.

Rada powinna określić stanowisko, które UE ma zająć w ramach Rady Stowarzyszenia.

Proponowane zmiany, w zakresie, w jakim odnoszą się do obowiązującej konwencji, mają charakter techniczny i nie zmieniają istoty protokołu w sprawie obecnie obowiązujących reguł pochodzenia. W związku z tym nie ma potrzeby przeprowadzenia oceny skutków.

3.1. Szczegóły dotyczące alternatywnych reguł pochodzenia

Proponowane zmiany dotyczące wprowadzenia alternatywnego zestawu reguł pochodzenia, które obowiązują już pomiędzy UE a 13 partnerami⁶ od 1 września 2021 r., zapewniają dodatkową elastyczność i elementy modernizacji, które zostały już uzgodnione przez Unię w innych umowach dwustronnych (kompleksowa umowa gospodarczo-handlowa między UE a Kanadą, umowa o wolnym handlu między UE a Wietnamem, umowa o partnerstwie gospodarczym między UE a Japonią, umowa o partnerstwie gospodarczym między UE a Południowoafrykańską Wspólnotą Rozwoju) lub systemach preferencji (ogólny system preferencji taryfowych). Główne zmiany są następujące:

⁶ Dz.U. C 51 z 10.2.2023, s. 1.

a) Produkty całkowicie uzyskane – warunki dotyczące statków

Tak zwane warunki dotyczące statków zawarte w alternatywnym zestawie reguł (art. 3 ust. 2 reguł przejściowych) są prostsze i zapewniają większą elastyczność. W porównaniu z obecnym brzmieniem (art. 4 ust. 2 dodatku I do konwencji PEM) usunięto niektóre warunki (tj. szczególne wymogi dotyczące załogi); inne zmieniono, aby zapewnić większe złagodzenie (własność).

b) Wystarczająca obróbka lub przetworzenie – średnia jako podstawa

Proponowany alternatywny zestaw reguł (art. 4 reguł przejściowych) oferuje eksporterowi swobodę w zwracaniu się do organów celnych o pozwolenie na obliczanie ceny ex-works i wartości materiałów nie pochodzących na podstawie średniej w celu uwzględnienia wahań kosztów i kursów wymiany walut. Powinno to zapewnić eksporterom większą przewidywalność.

c) Tolerancja

Obecną tolerancję (art. 5 dodatku I do konwencji PEM) ustalono na poziomie 10 % wartości ceny ex-works produktu.

Proponowany tekst (art. 5 reguł przejściowych) przewiduje w przypadku produktów rolnych tolerancję wynoszącą 15 % masy netto produktu, a w przypadku produktów przemysłowych tolerancję wynoszącą 15 % wartości ceny ex-works produktu.

Tolerancja wagowa wprowadza bardziej obiektywne kryterium, a próg 15 % powinien zapewnić wystarczający poziom złagodzenia. Zapewnia również brak wpływu międzynarodowych wahań cen towarów na status pochodzenia produktów rolnych.

d) Kumulacja

Proponowany tekst (art. 7 reguł przejściowych) utrzymuje diagonalną kumulację (art. 3 dodatku I do konwencji PEM) dla wszystkich produktów pod warunkiem zaakceptowania tego samego zestawu alternatywnych reguł pochodzenia przez partnerów uczestniczących w kumulacji. Ponadto przewiduje uogólnioną pełną kumulację dla wszystkich produktów z wyjątkiem wyrobów włókienniczych i odzieży objętych działami 50–63 systemu zharmonizowanego (HS).

Z kolei w przypadku produktów objętych działami 50–63 HS przewiduje pełną kumulację dwustronną. Unia i Egipt będą także mogły zgodzić się na rozszerzenie uogólnionej pełnej kumulacji również na produkty objęte działami 50–63 HS.

e) Rozróżnienie księgowe

Zgodnie z obowiązującymi regułami (art. 20 dodatku I do konwencji PEM) organy celne mogą zezwolić na stosowanie rozróżnienia księgowego w przypadku „występowania znacznych kosztów lub poważnych trudności związanych z oddzielnym magazynowaniem”. Zmieniona reguła (art. 12 reguł przejściowych) stanowi, że organy celne mogą zezwolić na stosowanie rozróżnienia księgowego, „jeżeli [...] stosuje się materiały zamienne pochodzące i nie pochodzące”.

Eksporter nie będzie już musiał uzasadniać we wniosku o zezwolenie na stosowanie rozróżnienia księgowego, że oddzielne magazynowanie powoduje znaczne koszty lub stwarza poważne trudności; wystarczające będzie wskazanie, że stosowane są materiały zamienne.

W przypadku cukru, który jest materiałem lub produktem końcowym, zapasy pochodzące i nie pochodzące nie będą już musiały być fizycznie oddzielone.

f) Zasada terytorialności

Obowiązujące reguły (art. 11 dodatku I do konwencji PEM) zezwalają pod określonymi warunkami na pewną obróbkę lub przetworzenie poza terytorium, z wyjątkiem produktów objętych działami

50–63 HS, takich jak wyroby włókiennicze. Proponowane reguły (art. 13 reguł przejściowych) nie zawierają już wyłączenia dla wyrobów włókienniczych.

g) Zasada niemanipulacji

Proponowana zasada niemanipulacji (art. 14 reguł przejściowych zastępujący postanowienia dotyczące reguły bezpośredniego transportu zawarte w art. 12 dodatku I do konwencji PEM) przewiduje więcej złagodzeń w zakresie przepływu produktów pochodzących między umawiającymi się stronami. Powinna ona zapobiec sytuacjom, w których produkty niebudzące wątpliwości co do ich statusu pochodzenia są wyłączone z korzystania z preferencyjnej stawki przy przywozie, ponieważ nie spełniono wymogów formalnych dotyczących bezpośredniego transportu.

h) Zakaz zwrotu cel lub zwolnienia z cel

Zgodnie z obowiązującymi regułami (art. 14 dodatku I do konwencji PEM) ogólna zasada zakazu zwrotu ma zastosowanie do materiałów stosowanych do wytworzenia każdego produktu. Zgodnie z proponowanymi regułami (art. 16 reguł przejściowych) zakaz zostaje zniesiony w odniesieniu do wszystkich produktów z wyjątkiem materiałów stosowanych do wytworzenia produktów objętych zakresem działów 50–63 HS. Tekst przewiduje jednak również pewne wyjątki od zakazu zwrotu cel na te produkty.

i) Dowód pochodzenia

Tekst wprowadza jeden rodzaj dowodu pochodzenia (świadcstwo EUR.1 lub deklaracja pochodzenia – art. 17 reguł przejściowych) zamiast stosowania dwóch rodzajów dowodów – świadectw EUR.1 i EUR.MED (art. 16 dodatku I do konwencji PEM), co znacznie upraszcza system. Powinno to poprawić stopień przestrzegania przepisów przez podmioty gospodarcze dzięki unikaniu błędów wynikających ze złożonych reguł, a także ułatwić zarządzanie przez organy celne. Ponadto nie powinno to wpływać na zdolność weryfikacji dowodów pochodzenia, która pozostaje taka sama.

Proponowane reguły (art. 17 ust. 3 reguł przejściowych) przewidują również możliwość wyrażenia zgody na stosowanie systemu zarejestrowanych eksporterów (REX). Eksporterzy ci, zarejestrowani we wspólnej bazie danych, będą odpowiedzialni za samodzielne sporządzanie oświadczeń o pochodzeniu bez przechodzenia przez procedurę upoważnionego eksportera. Oświadczenie o pochodzeniu będzie miało taką samą wartość prawną jak deklaracja pochodzenia lub świadectwo przewozowe EUR.1.

Ponadto proponowane reguły przewidują możliwość wyrażenia zgody na stosowanie dowodu pochodzenia, który został wydany lub przekazany drogą elektroniczną.

Aby umożliwić odróżnienie produktów pochodzących objętych alternatywnym zestawem reguł od produktów pochodzących objętych konwencją, świadectwa pochodzenia lub deklaracje pochodzenia opierające się na alternatywnym zestawie reguł będą musiały zawierać stwierdzenie wskazujące na zastosowane reguły.

j) Termin ważności dowodu pochodzenia

Proponuje się przedłużenie terminu ważności dowodu pochodzenia z 4 do 10 miesięcy (art. 23 reguł przejściowych oraz art. 23 dodatku I do konwencji PEM). Również to powinno zapewnić więcej złagodzeń w zakresie przepływu produktów pochodzących między stronami.

3.2. Wykaz reguł

3.2.1. Produkty rolne

a) Wartość i masa

Limit materiałów nie pochodzących wyrażano tylko według wartości. Nowe progi wyrażone są wagowo, aby uniknąć wahań cen i kursów walut (np. działy ex 19, 20, 2105, 2106) wraz z usunięciem niektórych limitów w odniesieniu do cukru (np. dział 8 lub HS 2202).

W ramach alternatywnego zestawu reguł podwyższono próg wagowy (z 20 % do 40 %) i stworzono możliwość alternatywnego stosowania w niektórych pozycjach wartości lub masy. Zmiana dotyczy w szczególności następujących działów i pozycji HS: ex-1302, 1704 (alternatywne reguły – masa lub wartość), 18 (1806: alternatywne reguły – masa lub wartość), 1901.

b) Dostosowanie do wzorców zaopatrzenia

W przypadku innych produktów rolnych (tj. olejów roślinnych, orzechów, tytoniu) przewidziano bardziej elastyczne reguły dostosowane do rzeczywistości gospodarczej, w szczególności w przypadku działów 14, 15, 20 (w tym pozycja 2008), 23, 24 HS. Alternatywny zestaw reguł zapewnia równowagę między zaopatrzeniem regionalnym i globalnym, tak jak w przypadku działów 9 i 12. Uproszczono również reguły (ograniczenie wyjątków) w działach 4, 5, 6, 8, 11, ex-13.

3.2.2. *Produkty przemysłowe (z wyjątkiem wyrobów włókienniczych)*

Proponowany kompromis zawiera znaczne zmiany w porównaniu z obowiązującymi regułami:

- w odniesieniu do szeregu produktów obecna reguła działu zawiera podwójny warunek kumulacyjny. Ograniczono ją do jednego warunku (działy 74, 75, 76, 78 i 79 HS);
- usunięto wiele szczegółowych reguł stanowiących odstępstwo od reguły działu (działy 28, 35, 37, 38 i 83 HS). To bardziej horyzontalne podejście oznacza prostszy obraz sytuacji dla podmiotów gospodarczych i organów celnych;
- uwzględnienie reguły alternatywnej w regule obecnie obowiązującej w odniesieniu do działu, przez co eksporterowi zapewnia się większy wybór w zakresie spełnienia kryterium pochodzenia (działy 27, 40, 42, 44, 70 i 83, 84 i 85).

Wszystkie te zmiany skutkują zaktualizowanym i zmodernizowanym wykazem reguł, które zasadniczo ułatwiają spełnienie kryterium uzyskania statusu pochodzenia produktu. Ponadto wspomniana wyżej możliwość stosowania w konkretnym okresie średniej jako podstawy do obliczania ceny ex-works i wartości produktów nie pochodzących zapewni dalsze uproszczenie dla eksporterów.

3.2.3. *Wyroby włókiennicze*

W odniesieniu do wyrobów włókienniczych i odzieży wprowadzono nowe możliwości dotyczące uszlachetniania biernego i tolerancji. Wprowadzono również nowe procesy nadawania pochodzenia tym produktom, zwłaszcza tkaninom, które stałyby się łatwiej dostępne. Ponadto do tych produktów będzie miała zastosowanie również pełna kumulacja dwustronna. Taka kumulacja pozwoli na uwzględnienie w procesie produkcji w strefie kumulacji przetwarzania materiałów włókienniczych (tj. tkania, przędzenia itp.).

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. *Zasady*

W art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przewidziano przyjmowanie decyzji ustalających „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy”.

Pojęcie „akty mające skutki prawne” obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu. Obejmuje ono ponadto instrumenty, które nie są wiążące na mocy prawa międzynarodowego, ale mogą „w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii”⁷.

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Rada Stowarzyszenia jest organem utworzonym na mocy umowy, a mianowicie Układu eurośródziemnomorskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony, a Arabską Republiką Egiptu z drugiej strony.

W myśl art. 3 protokołu 4 do odnośnego Układu eurośródziemnomorskiego Rada Stowarzyszenia może zadecydować o wprowadzeniu zmian do niniejszego protokołu.

Akt, który Rada Stowarzyszenia ma przyjąć, stanowi akt mający skutki prawne. Planowany akt będzie wiążący na mocy prawa międzynarodowego zgodnie z art. 76 ust. 2 układu o stowarzyszeniu.

Planowany akt nie uzupełnia ani nie zmienia ram instytucjonalnych układu.

W związku tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji na podstawie art. 218 ust. 9 TFUE zależy przede wszystkim od celu i treści planowanego aktu, w którego kwestii ma być zajęte stanowisko w imieniu Unii.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Główny cel i treść planowanego aktu odnosi się do wspólnej polityki handlowej.

Materialną podstawą prawną proponowanej decyzji jest zatem art. 207 ust. 3 oraz art. 207 ust. 4 akapit pierwszy TFUE.

4.3. Wniosek

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 207 ust. 3 oraz art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

5. WPLYW NA BUDŻET

Proponowane zmiany polegające na wprowadzeniu alternatywnego zestawu reguł pochodzenia wynikają z zasady modernizacji reguł pochodzenia w celu dostosowania ich do nowych tendencji określonych w niedawnych umowach o wolnym handlu. Zmienione zasady konwencji PEM obejmują głównie elementy uproszczenia procedur celnych i elementy modernizacji, takie jak:

wystarczająca obróbka lub przetworzenie – średnia jako podstawa: dzięki obliczaniu ceny ex-works i wartości materiałów niepochodzących na podstawie średniej, z uwzględnieniem wahań rynku, zapewnia się eksporterom większą przewidywalność;

dowód pochodzenia: wprowadza się uproszczenie w postaci stosowania tylko jednego rodzaju świadectwa pochodzenia – EUR.1,

⁷ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r. w sprawie C-399/12 Niemcy przeciwko Radzie, ECLI:EU:C:2014: 2258, pkt 61–64.

termin ważności dowodu pochodzenia: zapewnia się większe złagodzenie w odniesieniu do przemieszczania produktów pochodzących poprzez przedłużenie terminu ważności z 4 do 10 miesięcy.

Powyższe zmiany w konwencji PEM nie mają wymiernego wpływu na budżet UE, ponieważ ich zakres dotyczy przede wszystkim ułatwień w handlu i konsolidacji współczesnych praktyk przez organy celne. Przewidują one fakultatywne ułatwienia w obszarach, które pozostają w gestii organów, jednocześnie nie wpływając na istotę przepisów (segregacja rachunkowa, dowody pochodzenia, uśrednienie). Niektóre aspekty uproszczenia (np. obniżenie kryteriów dotyczących statków) zapewniają większą przewidywalność dzięki wyeliminowaniu warunków, które są obecnie trudne do skontrolowania przez organy celne; inne aspekty (zasada niemanipulacji) odnoszą się do logistyki, nie wpływając na istotę przepisów.

Choć przepisy dotyczące zwrotu ceł uległy zmianie, utrzymano zakaz zwrotu ceł w sektorze włókienniczo-odzieżowym, który pozostaje jednym z głównych sektorów handlu w strefie PEM. Zmienione przepisy kodyfikują utrwaloną praktykę poprzez utrzymanie zakazu obowiązującego obecnie w odniesieniu do niektórych umawiających się stron. Proponowane uogólnienie pełnej kumulacji w strefie PEM ma na celu wzmocnienie istniejących wzorców wymiany handlowej w obrębie strefy oraz ich komplementarności, ale nie powinno w znaczący sposób wpłynąć na pobierane unijne należności celne, ponieważ produkty objęte kumulacją, aby móc korzystać z preferencji, będą musiały spełniać odrębny wymóg wartości dodanej w danej strefie, tak jak obecnie.

Zmiany w wykazie reguł dotyczących sektora towarów rolnych i przetworzonych towarów rolnych polegają głównie na dostosowaniu metodyki bez wpływu na istotę reguł. Obowiązujące progi wyrażone dotychczas jako wartość będą wyrażone jako masa. Takie kryterium jest bardziej obiektywne i łatwiejsze do skontrolowania przez organy celne. Uproszczenie reguł odnoszących się do poszczególnych produktów przemysłowych powinno mieć ograniczony wpływ na dochody z ceł, ponieważ w wielu przypadkach reguły takie mogą raczej doprowadzić do zmiany źródeł zaopatrzenia niż do sytuacji, w której wzrost preferencyjnego przywozu z krajów PEM zastąpiłby przywóz, który wcześniej podlegał cłom przywozowym. Z tego też względu wpływ tych zmian na dochody z ceł przywozowych nie jest wymierny. W odniesieniu do handlu i jego wpływu na korzystanie z preferencji, złagodzenie przewidziane w nowych przepisach zmierza w szczególności do integracji gospodarczej w całej strefie, np. w sektorze tekstylnym, w którym już obecnie stopień korzystania z preferencji jest bardzo wysoki. Ulepszone przepisy dotyczące wyrobów włókienniczych i kumulacji mają głównie na celu zwiększenie już istniejącej integracji regionalnej i dostępności materiałów w obrębie strefy, a nie umożliwienie przywozu spoza tej strefy większej ilości materiałów niepochodzących.

6. PUBLIKACJA PLANOWANEGO AKTU

Ponieważ akt Rady Stowarzyszenia zmienia układ o stowarzyszeniu, po przyjęciu aktu należy opublikować go w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie należy zająć w imieniu Unii Europejskiej w ramach Rady Stowarzyszenia ustanowionej na mocy Układu eurośródziemnomorskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony, a Arabską Republiką Egiptu z drugiej strony, w odniesieniu do zmiany protokołu 4 do tego układu, dotyczącego definicji pojęcia „produkty pochodzące” oraz metod współpracy administracyjnej

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 3 oraz art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Układ eurośródziemnomorski ustanawiający stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony, a Arabską Republiką Egiptu z drugiej strony („układ”) został zawarty przez Unię na mocy decyzji Rady i Komisji 2004/635/WE⁸ i wszedł w życie w dniu 1 czerwca 2006 r. Częścią układu jest protokół 4 dotyczący definicji pojęcia „produkty pochodzące” oraz metod współpracy administracyjnej.
- (2) Zgodnie z art. 3 protokołu 4 w sprawie definicji pojęcia „produkty pochodzące” i metod współpracy administracyjnej⁹ Rada Stowarzyszenia ustanowiona na mocy art. 74 ust. 1 układu („Rada Stowarzyszenia”) może podjąć decyzję o zmianie postanowień tego protokołu. Zgodnie z art. 76 ust. 2 układu podjęte decyzje są wiążące dla Stron, które są zobowiązane do podjęcia środków niezbędnych do wykonania takich decyzji.
- (3) Na swoim następnym posiedzeniu lub w drodze wymiany listów Rada Stowarzyszenia ma przyjąć decyzję dotyczącą proponowanej zmiany protokołu 4.
- (4) Należy zatem ustalić stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii w ramach Rady Stowarzyszenia, gdyż decyzja Rady Stowarzyszenia będzie wiążąca dla Unii.
- (5) Regionalna konwencja w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia („konwencja”) została zawarta przez Unię na mocy decyzji Rady 2013/93/UE¹⁰ i weszła w życie w odniesieniu do Unii w dniu 1 maja 2012 r. W konwencji zawarto

⁸ Decyzja Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. dotycząca zawarcia Eurośródziemnomorskiego Układu ustanawiającego Stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi, z jednej strony, a Arabską Republiką Egiptu, z drugiej strony (Dz.U. L 304 z 30.9.2004, s. 38).

⁹ Decyzja nr 1/2015 Rady Stowarzyszenia UE-Egipt z dnia 21 września 2015 r. (Dz.U. L 334 z 22.12.2015, s. 62).

¹⁰ Decyzja Rady 2013/93/UE z dnia 14 kwietnia 2011 r. w sprawie podpisania w imieniu Unii Europejskiej Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia (Dz.U. L 54 z 26.2.2013, s. 4).

postanowienia dotyczące pochodzenia towarów będących przedmiotem wymiany handlowej na mocy odpowiednich umów zawartych między umawiającymi się stronami, które to postanowienia mają zastosowanie bez uszczerbku dla zasad określonych w tych umowach.

- (6) Art. 6 konwencji stanowi, że każda z umawiających się stron podejmuje odpowiednie środki w celu zapewnienia skutecznego stosowania konwencji. W tym celu Rada Stowarzyszenia powinna przyjąć decyzję o zawarciu w protokole 4 do układu odesłania dynamicznego do konwencji, tak aby odnosił się on zawsze do najnowszej obowiązującej wersji konwencji.
- (7) W ramach dyskusji na temat zmiany konwencji sformułowano nowy zestaw zmodernizowanych i bardziej elastycznych reguł pochodzenia, które mają zostać włączone do konwencji. UE i Egipt zadeklarowały wolę możliwie jak najszybszego rozpoczęcia dwustronnego stosowania zmienionych reguł w sposób alternatywny do obecnych reguł, w oczekiwaniu na ostateczny wynik procesu zmian.
- (8) Na początku 2021 r., w następstwie przyjęcia przez Radę decyzji¹¹ określającej stanowisko UE w Radzie Stowarzyszenia, UE przesłała Egiptowi projekt decyzji, która ma zostać przyjęta przez Radę Stowarzyszenia w celu wdrożenia przejściowych reguł pochodzenia. Na ostatnim posiedzeniu Podkomitetu ds. Współpracy Celnej, które odbyło się w Kairze 18 października 2022 r., Egipt poinformował UE, że reguły te zostały przyjęte z jednym tylko zastrzeżeniem dotyczącym zwolnienia z obowiązku zawartego w art. 8 ust. 4 dodatku A, co stanowi wypełnienie decyzji Rady UE. W związku z tym należy określić nową decyzją Rady nowe stanowisko UE w Radzie Stowarzyszenia UE-Egipt.
- (9) Obie strony zgodziły się nie zwalniać podmiotów gospodarczych z obowiązku umieszczania na dowodach pochodzenia nazw wspólnych partnerów w przypadku kumulacji diagonalnej.
- (10) Podczas pierwszego posiedzenia technicznego dotyczącego przejściowych reguł pochodzenia, które odbyło się w Brukseli 5 lutego 2020 r., większość umawiających się stron konwencji, w tym UE i Egipt, uzgodniła, aby do czasu przyjęcia zmienionych reguł określonych w konwencji stosować te reguły (zwane dalej „przejściowymi regułami pochodzenia”) na przejściowych zasadach dwustronnych równoległe z regułami określonymi w konwencji.
- (11) Z dniem 1 września 2021 r. weszła już w życie sieć dwustronnych protokołów w sprawie reguł pochodzenia między umawiającymi się stronami konwencji, co sprawia, że mają zastosowanie przejściowe reguły¹². Proces wdrażania reguł przejściowych z pozostałymi umawiającymi się stronami jest w toku i jest uwarunkowany zakończeniem przez strony procedur przyjęcia.
- (12) Celem przejściowych reguł pochodzenia jest wprowadzenie bardziej złagodzonych reguł, aby ułatwić uzyskiwanie przez towary preferencyjnego statusu pochodzenia. Ponieważ przejściowe reguły pochodzenia są zasadniczo bardziej złagodzone niż reguły określone w konwencji, to towary spełniające reguły określone w konwencji – z wyłączeniem niektórych produktów rolnych klasyfikowanych do działów 2, 4–15, 16 (z wyjątkiem przetworzonych produktów rybołówstwa) oraz 17–24 – mogą również być kwalifikowane jako pochodzące na podstawie przejściowych reguł pochodzenia.

¹¹ Decyzja Rady (UE) 2020/2064 z dnia 7 grudnia 2020 r. w sprawie stanowiska, jakie należy zająć w imieniu Unii Europejskiej w ramach Rady Stowarzyszenia ustanowionej na mocy Układu eurośródziemnomorskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony, a Arabską Republiką Egiptu z drugiej strony, w odniesieniu do zmiany tego Układu, w drodze zastąpienia protokołu 4 do niego dotyczącego definicji pojęcia „produkty pochodzące” i metod współpracy administracyjnej (Dz.U. L 424 z 15.12.2020, s. 31).

¹² Dz.U. C 51 z 10.2.2023, s. 1.

- (13) Przejściowe reguły pochodzenia mają zastosowanie równoległe z regułami pochodzenia określonymi w konwencji, tworząc dwie odrębne strefy kumulacji. Z tego względu w art. 8 dodatku A wprowadzono postanowienie dotyczące stosowania przenikalności pomiędzy konwencją a przejściowymi regułami pochodzenia.
- (14) Stanowisko Unii Europejskiej w ramach Rady Stowarzyszenia powinno zatem opierać się na projekcie decyzji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Unii w ramach Rady Stowarzyszenia, opiera się na projekcie aktu Rady Stowarzyszenia załączonym do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*